

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم تجربی - ریاضی فیزیک	سوالات امتحان نهایی کشوری درس: زبان فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۸ / ۳ / ۱۳۸۵		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۵	

ردیف	سوالات	نمره
	الف) زبان شناسی (۴ نمره)	
۰/۵	۱- به چه دلیل کاربرد واحدهای زبانی زیر نادرست است؟ الف) تو، تو را از دید دیگران پنهان نمودی.	
۰/۵	۲- الگوی هجایی واژه ی « چاره » را بنویسید.	
۰/۵	۳- آهنگ هر یک از جمله های زیر چگونه است؟ الف) این صدا / صدای روشن و رهای کیست؟ ب) آیا طلوع زربار خورشید را دیده ای؟	
۰/۲۵	۴- در جمله ی « تنها روزی رسان خداوند است. » تغییر تکیه روی هجاهای کدام واژه سبب تغییر معنای آن می شود؟	
۰/۷۵	۵- برای هر یک از واژه های مشخص شده در عبارت زیر در گذر زمان، کدام یک از وضعیت های چهارگانه پیش آمده است؟ « به دستور فرمود تا در آید، در ساعت وارد شد، کیسه ای زر بدو داد و بر او دستار و جبه پوشاند. »	
۰/۵	۶- مفاهیم عام و انتزاعی جمله ی « درخت رشد می کند. » با تکیه بر کدام یک از نقش های زبان قابل فهم است؟	
۰/۵	۷- از چه قواعد و ضوابطی برای آفرینش ادبی کمک می گیریم؟	
۰/۵	۸- با فعل « گشت » دو جمله با معنای مختلف بنویسید.	
	ب) بیاموزیم و املا (۳ نمره)	
۱	۱- املا ی صحیح ترکیبات نادرست زیر را بنویسید. براعت و بیزاری - مؤانست و دوستی - تلفّص و تحقیق - ترقّی و انتساب - سرّهی دینار - به زودی و عن قریب - سبز و نغز - شیوه و نسق - عتاب و خطاب - آب های تحت العرضی	
۰/۵	۲- با توجه به معنای واژه های هم آوا، کاربرد واژه ی مشخص شده در کدام عبارت نادرست است؟ صحیح آن را بنویسید. الف) در این وادی ها بیابان های آتش زا و دریا های <u>توفان</u> زا در پیش است. ب) او را <u>فراغ</u> خاطری است که به بیان نمی آید. ۳- با توجه به متن زیر به سوالات پاسخ دهید: مهرورزی کار <u>پاکان</u> است، اما زیبایی محبوب تو چند روزی بیش نیست؛ چرا به چیزی مهر نمی ورزی که جمالی جاوید دارد و از هر چه گمان رود، زیباتر است؟ پس استوار و پای بر جا این سفر پرخطر را بر خود هموار کن. الف) پسوند « ان » در واژه ی مشخص شده چه معنایی دارد؟ ب) کدام واژه دو تلفظی است؟ پ) تلفظ درست تر واژه ی « گمان » را بنویسید. ت) واج میانجی را در واژه ی « زیبایی » مشخص کنید.	
۰/۲۵	۴- در عبارت زیر در تلفظ کدام واژه فرآیند واجی « ابدال » و در تلفظ کدام واژه فرآیند واجی « افزایش » صورت گرفته است؟ دیرگاهی است که در خانه ی همسایه ی من / می خواند خروس	
	پ) دستور (۸ نمره)	
۰/۵	۱- واج های کلمه ی « پیمان » را مشخص کنید.	
۰/۲۵	۲- عبارت زیر چند تکواژ اشتقاقی دارد؟ « کلاس و بچه ها برای من با دو احساس، شوق و نگرانی، همراه بود، همه چیز در اطرافم ناشناس بود. »	
	«ادامه سوالات در صفحه ی دوم»	

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم تجربی - ریاضی فیزیک	زبان فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۸ / ۳ / ۱۳۸۵		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۵	

ردیف	سؤالات	نمره
۰/۷۵	۳- در گروه اسمی «گواراترین چشمه ها» : الف) هسته کدام است؟ ب) نام وابسته های پیشین و پسین آن را بنویسید.	۰/۷۵
۰/۲۵	۴- تعداد واژه های جمله ی زیر را بنویسید. «در این جهان ناپایدار بشر گرفتار تن همیشه سرگردان است.»	۰/۲۵
۰/۱۵	۵- در جمله ی « اکنون باید خود را برای جنگ با زمانه مهیّا کند.» متمم اسم را بیابید.	۰/۱۵
۰/۷۵	۶- در جمله ی زیر کدام گروه را می توان حذف کرد؟ چرا؟ « با چشمان گشاد به مردم نگاه می کرد.»	۰/۷۵
۰/۱۵	۷- با توجه به متن زیر به سؤالات پاسخ دهید: « گویی در میان این کاروان کوچک ، بذر عشق پاشیده بودند ؛ عشقی که زندگی و شادی می آفرید و در برابر دروغ و خودخواهی ، سرسختانه می ایستاد و برای راستی و حقیقت تلاش می کرد.»	۰/۱۵
۰/۷۵	الف) فعل « پاشیده بودند » را مجهول کنید. (با همین زمان و شخص)	۰/۷۵
۰/۷۵	ب) هر یک از واژه های مشخص شده از نظر ساختمان چگونه اند؟	۰/۷۵
۰/۱۵	پ) فعل جمله ی آخر ساده است یا مرکب؟ چرا؟	۰/۱۵
۰/۱۵	ت) تجزیه ی اول و تجزیه ی دوم واژه ی « خودخواهی » را بنویسید.	۰/۱۵
۰/۱۵	ث) فعل « می آفرید » را به صورت مضارع التزامی بنویسید. (با حفظ شخص)	۰/۱۵
۱	۸- نمودار جمله ی « خاطرات تلخ و شیرین زندگی ، پیمانه ی حیات آدمی را پر می سازند.» را رسم کنید و اجزای اصلی آن را نشان دهید.	۱
۰/۲۵	۹- با توجه به متن زیر : ... به تهران آمدم ولی روحم در ایل در میان کوه های سبز و سفید ، در چادر سیاه و کنار آن چشمه باقی ماند.	۰/۲۵
۰/۲۵	الف) واژه ی مشخص شده کدام نقش تبعی را نشان می دهد؟	۰/۲۵
۰/۱۵	ب) یک صفت مضاف الیه در متن پیدا کنید.	۰/۱۵
۰/۱۵	۱۰- در عبارت زیر چه نوع حذفی دیده می شود؟ مور ، چه می داند که بر دیواره ی اهرام می گذرد / یا بر خشتی خام.	۰/۱۵
۰/۱۵	ت) نگارش (۵ نمره) ۱- جملات زیر را ویرایش کنید: الف) عدم بارندگی در کمبود آب های زیرزمینی بی تأثیر نمی باشد.	۰/۱۵
۰/۲۵	ب) این موضوع ساده ای است که مشمول حال هر انسانی در هر زمان می شود .	۰/۲۵
۰/۱۵	۲- نوشته های تحلیلی حاصل و نوشته های تحقیقی بر اساس هستند.	۰/۱۵
۰/۲۵	۳- در نوشته ی زیر که بخشی از زندگی نامه ی گاندی است، نویسنده برای خارج نمودن نوشته از حالت عادی از چه شیوه ای استفاده کرده است؟ « اصلاحگر بود یا قدیس یا سیاستمداری بی پروا؟ در نظر بیش تر جهانیان گاندی اصلاحگری انقلابی بود که پیروانش در وی چون قدیسی می نگریستند.»	۰/۲۵
۰/۱۵	۴- «نمایه» به عنوان یکی از منابع فرعی تحقیق، در برگیرنده ی چه اطلاعاتی است؟	۰/۱۵
۱	۵- بیت زیر را بازگردانی نمایید: « پسندی که شهری بسوزد به نار اگرچه سرایت بود در کنار »	۱
۰/۱۵	۶- نویسندگان از شیوه های مختلفی برای ساخت طنز استفاده می کنند که اساس همه ی آنها است.	۰/۱۵
۰/۱۵	۷- در ضرب المثل « دهنه ی جیبش را تار عنکبوت گرفته » زبان طنز به انتقاد از چه کسانی می پردازد؟	۰/۱۵
۱	۸- به کمک عناصر و عوامل زیبایی آفرینی جمله ی زیر را به یک نثر ادبی و هنری تبدیل نمایید. (حداقل یک بند ۳ سطری) « سپیده در آسمان نمایان گشت ... »	۱
۲۰	جمع نمره	۲۰
	«موفق باشید»	

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی کشوری درس: زبان فارسی (۳)	رشته: علوم تجربی - ریاضی فیزیک
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۸ / ۳ / ۱۳۸۵
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۵	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۴	<p>الف) زبان شناسی (۴ نمره)</p> <p>۱- الف) رعایت نمودن قواعد نحوی (ب) رعایت نمودن قواعد هم نشینی (هر قسمت ۰/۲۵ نمره)</p> <p>۲- ص + م + ص + م (۰/۲۵) (۰/۲۵)</p> <p>۳- الف) افتان (۰/۲۵) (ب) خیزان (۰/۲۵)</p> <p>۴- تنها (۰/۲۵)</p> <p>۵- دستور: تغییر معنا داده. (۰/۲۵) کیسه: بدون تغییر معنا تا امروز باقی مانده. (۰/۲۵)</p> <p>دستار: از زبان خارج گشته است. (۰/۲۵)</p> <p>۶- نقش محمل اندیشه (۰/۵)</p> <p>۷- قواعدی که جزء نظام زبان نیستند بلکه به نظریه ها و علوم و فنون ادبی تعلق دارند. یا: قواعدی که در چارچوب سنت ها و روش هایی عمل می کنند که زبان مربوط نمی شوند بلکه به ادبیات و پیشینه ی آن ربط پیدا می کنند. (۰/۵)</p> <p>۸- سعید تمام خانه را به دنبال او گشت. (۰/۲۵) (باید دقت شود که فعل گشت، یک بار به عنوان فعل خانه از گرد و غبار سیاه گشت. (۰/۲۵) تام و یک بار به عنوان فعل ربطی به کار رود.)</p>	
۳	<p>ب) بیاموزیم و املا (۳ نمره)</p> <p>۱- برانت و بیزاری (۰/۲۵) ترقی و انتصاب (۰/۲۵) صره ی دینار (۰/۲۵) آب های تحت الارضی (۰/۲۵)</p> <p>۲- الف) (۰/۲۵) طوفان (۰/۲۵)</p> <p>۳- الف) پاکان (جمع) (۰/۲۵) یا هر توضیح مناسب دیگر</p> <p>ب) استوار (۰/۲۵)</p> <p>پ) گمان (۰/۲۵)</p> <p>ت) ی (ما قبل آخر) (۰/۲۵)</p> <p>۴- خانه (ابدال) (در صورتی که دانش آموز واژه ی «همسایه» را نیز در پاسخ ابدال نوشته باشد نمره منظور گردد.) (۰/۲۵) خانه ی همسایه یا همسایه ی من (افزایش) (۰/۲۵)</p>	
۸	<p>پ) دستور (۸ نمره)</p> <p>۱- پ / ا - / ی / م / ا / ن / ا (۰/۵)</p> <p>۲- ۴ تکواژ (۰/۲۵)</p> <p>۳- الف) چشمه (۰/۲۵)</p> <p>ب) گواراترین (صفت عالی) (۰/۲۵) ها (علامت جمع) (۰/۲۵)</p> <p>۴- ۱۳ واژه (۰/۲۵)</p> <p>۵- زمانه (۰/۵)</p> <p>۶- با چشمان گشاد (۰/۲۵) چون گروه قیدی است یا چون فعل به آن نیاز ندارد. یا هر توضیح مناسب دیگر. (۰/۵)</p>	
	«ادامه در صفحه ی دوم»	

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی کشوری درس: زبان فارسی (۳)	رشته: علوم تجربی - ریاضی فیزیک
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱ / ۳ / ۱۳۸۵
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال ۱۳۸۵	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

	<p>۷- الف) پاشیده شده بودند. (۰/۵) ب) کاروان (ساده) (۰/۲۵) شادی (مشتق) (۰/۲۵) سرسختانه (مشتق مرکب) (۰/۲۵) پ) ساده (۰/۲۵) چون می توان آن را گسترش داد. یا هر توضیح مناسب دیگر. (۰/۵) ت) خودخواه + ی (۰/۲۵) خود + خواه (۰/۲۵) ث) بیافریند (۰/۵)</p> <p>۸- جمله</p> <pre> graph TD جمله --- گزاره جمله --- نهاد["نهاد (۰/۲۵)"] گزاره --- گروه_فعلی["گروه فعلی (۰/۲۵)"] گزاره --- مسند["مسند (۰/۲۵)"] گزاره --- مفعول["مفعول (۰/۲۵)"] نهاد --- گروه_اسمی["گروه اسمی"] گروه_فعلی --- می_سازند["می سازند"] مسند --- گروه_اسمی_مسند["گروه اسمی"] مفعول --- گروه_اسمی_مفعول["گروه اسمی"] گروه_اسمی_مسند --- پر["پر"] گروه_اسمی_مفعول --- بیمانه["بیمانه ی حیات آدمی را"] گروه_اسمی --- خاطرات["خاطرات تلخ و شیرین زندگی"] </pre> <p>(توجه: ذکر اجزای اصلی برای منظور کردن نمره کافی است.)</p> <p>۹- الف) معطوف (۰/۲۵) ب) آن یا سبز (۰/۲۵)</p> <p>۱۰- حذف به قرینه ی لفظی (۰/۵) («او» در جمله ی دوم یا فعل «می گذرد» در پایان عبارت)</p>	۵
	<p>ت) نگارش (۵ نمره)</p> <p>۱- الف) عدم بارندگی: نبود بارندگی می باشد: نیست (هر قسمت ۰/۲۵) یا هر توضیح مناسب دیگر. ب) مشمول: شامل (۰/۲۵)</p> <p>۲- تأملات درونی (۰/۲۵) پژوهش ما و یا دیگران (۰/۲۵) یا هر توضیح مناسب دیگر.</p> <p>۳- آغاز زندگی نامه با طرح یک سؤال (۰/۲۵)</p> <p>۴- فهرست کامل مقالات (۰/۲۵) و کتاب های تازه (۰/۲۵)</p> <p>۵- آیا راضی هستی که شهری در آتش بسوزد اما به خانه ی تو آسیبی نرسد. (یا هر شکل صحیح دیگر) (۱ نمره)</p> <p>۶- بر هم زدن عادت ها (۰/۵)</p> <p>۷- افراد خسیس (۰/۵)</p> <p>۸- نظر همکاران محترم در این بخش صائب است. (۱ نمره)</p>	۲۰
	جمع نمره	۲۰